

**Фаховий коледж
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II**

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2025/2026 семестр 7
-------------------------------------	---------------------------	-----------------------	-------	--------------------------------	---------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Облік та оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва
Циклова комісія	Обліку і оподаткування
Освітньо- професійна програма	«Облік і оподаткування»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські/ практичні/ лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 4 (120 год) Лекції: 24 год. Практичні (семінарські) заняття: 36 год. Самостійна робота: 60 год.
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Магурська Р.Й. magurszka.rita@kmf.org.ua консультації: щопонеділка 12:30 -15.15 або за домовленістю
Пререквізити навчальної дисципліни	Дисципліна «Облік та оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва» є обов'язковою навчальною дисципліною й відноситься до циклу професійної та практичної підготовки для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Вона ґрунтується на досягнутих здобувачами освіти знаннях і компетентностях з наступних дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Податкова система», «Фінансовий облік», «Бухгалтерська звітність підприємства».
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	Мета вивчення курсу «Облік та оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва» полягає у набутті здобувачами освіти теоретичних знань і практичних навичок з обліку майна та витрат на виробництво, реалізації продукції, визначення фінансових результатів та їх використання, вивчення особливостей ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності на підприємствах малого бізнесу. Завдання вивчення курсу - оволодіння методами та прийомами складання і перевірки первинних документів з усіх господарських операцій підприємства малого бізнесу; розрахунків амортизації (зносу) основних засобів і матеріальних активів, малоцінних та швидкозношуваних матеріалів;

розрахунків з оплати праці; обчислення собівартості готової продукції, робіт, послуг; вираховувати результат від реалізації; ведення розрахунків з постачальниками, покупцями, державними органами; складання та аналізу бухгалтерської звітності підприємства малого бізнесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі фахової передвищої освіти набувають наступних компетентностей та результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 4. Здатність застосовувати норми права та податкового законодавства України у практичній діяльності суб'єктів господарювання

СК 7. Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність господарських і фінансових операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.

СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

СК 12. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків

Результати навчання:

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.

РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

РН 7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств.

РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

РН 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання.

РН 10. Формувати і надавати облікову-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.

РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.

Програма навчальної дисципліни містить 2 змістовні модулі:

Змістовний модуль 1. Основні аспекти здійснення обліку та бухгалтерський облік активів на малому підприємстві

Тема 1. Основи організації бухгалтерського обліку та оподаткування в малих підприємствах

Тема 2. Облік основних засобів та нематеріальних активів на малих підприємствах

Тема 3. Облік виробничих запасів у малих підприємствах

Тема 4. Облік грошових коштів і розрахунково-кредитних операцій на малих підприємствах

Змістовний модуль 2. Бухгалтерський облік зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат на малих підприємствах

Тема 5. Облік власного капіталу на малих підприємствах

		Тема 6. Особливості обліку праці, та її оплати, специфіки оподаткування на малих підприємствах Тема 7. Облік доходів, витрат та фінансових результатів на малих підприємствах Тема 8. Звітність та оподаткування суб'єктів малого підприємства.
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання		
Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання
<u>Змістовий модуль:</u> -практична робота, опитування, тестуванняро зв'язування завдань - самостійна робота	<u>0-30 балів</u> 0-5 балів 0-5 балів	5 балів – при тестуванні обрано всі правильні варіанти відповіді; правильно виконано всі господарські операції , детальний виклад змісту завдання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; 4 бали – розгорнутий виклад змісту завдання, але частково відсутні аналіз та висновки; допущено незначні помилки при оформленні господарських операцій, які виправлено самостійно; 3 бали – правильний, але не досить повний виклад змісту питання; допущено помилки при оформленні та узагальненні господарських операцій, які виправлені за вказівкою викладача; 2 бали – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності, господарські операції не оформлені ; 1 бал – здобувач освіти не виконав завдання по суті, припустившись грубих помилок у відповіді; 0 балів – здобувач освіти не знає правильної відповіді. Виконання самостійної роботи: тестові завдання - 1 бал, підготування презентаційних матеріалів та рефератів- 2 бали, розв'язування ситуаційних завдань- 2 бали.
-модульний контроль	0-20 балів	0-10балів - теоретична частина/тестування, 0-10 балів- практичні завдання: від 0 до 5 балів- за правильність проведених розрахунків і отриманих результатів; від 0 до 5 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами завдання До семестрового контролю допускаються здобувачі освіти, які набрали не менше 60 балів .
семестровий контроль-екзамен	0-40 балів	Здійснюється в усній формі за екзаменаційними білетами, що містять два теоретичні питання/ тести й одне практичне завдання. Теоретичне питання/ тести оцінюються у 10 балів за такими критеріями оцінювання: 10 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; 8 балів – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки; 6 балів – правильний, але не досить повний виклад змісту питання;

		4 балів – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності; 2 балів – характер відповіді дає підставу стверджувати, що здобувач освіти неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповів на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; 0 балів - здобувач освіти не знає правильної відповіді. Практичне завдання оцінюється у 20 балів за підсумком балів: від 0 до 10 балів – за правильність проведених розрахунків та отриманих результатів (залежно від кількості дій та умови завдання); від 0 до 10 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами розв'язку завдання. Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти визначені <u>Положенням про систему оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф.Ракоці II</u>
Інші інформації про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)		Політика щодо академічної доброчесності: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела. Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад хвороба) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із керівництвом закладу освіти). При викладанні освітньої компоненти «Облік та оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва» використовуються такі методи навчання: -словесний метод – лекції, лекції –візуалізації; -практичний метод – розв'язання практичних і ситуаційних завдань; -наочний метод - метод ілюстрацій; --робота з навчально-методичною літературою-конспектування, тезування, написання й захист рефератів/доповідей; -презентації, групова робота. При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom. Навчальні ресурси: презентації лекцій, плани практичних занять, методичні вказівки та рекомендації до виконання завдань на сторінці курсу в Google Classroom, рекомендації до підготовки та виконання індивідуальних завдань і самостійної роботи.

Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси

Базова / основна література

1. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О., Мельянюкова Л.В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2020. – 390 с.
2. Давидовська Г.І. Сучасний стан малого підприємництва в Україні. Модернізація економіки України: основні тенденції та проблеми: монографія / за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н.Є. Кульчицької. – Чортків: ТНЕУ, 2020. – С. 32–42.
3. Левицька С.О., Осадча О.О., Антонюк О.Р. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і оподаткування». – Рівне: ПП «Формат – А», 2020. – 200 с.
4. Остапенко Т.М., Кубецька О.М., Кононова І.В., Протопопова Н.А. Оподаткування суб'єктів підприємництва: навч. посібник (у схемах). – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. – 148 с.
5. Токаренко В.В. Облік і оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва: навч. посіб. – Вінниця: Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, 2023. – 150 с.
6. Скрипник С., Лавров Р., Шепель І. Облік і оподаткування суб'єктів малого підприємництва // Економіка та суспільство. – 2023. – № 52. – С. 61–70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2579/2498>
7. Подольська І.С. Сучасний стан та напрямки удосконалення обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва // Економіка та суспільство. – 2023. – № 55. – С. 45–52.
8. Васильєва В.Г., Книшек О.О. Облік та оподаткування електронного бізнесу: монографія. – Київ: НАУ, 2023. – 220 с.
9. Білик М., Білик Т. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування: монографія. – Київ: ТОВ «ПанТот», 2023. – 280 с.
10. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/go/996-14>
11. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 р. № 4618-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» від 25.02.2000 р. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
14. Наказ МФУ від 19.04.2001 р. № 186 «Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0370-01>
15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
17. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами від 25.06.2003 р. № 422. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0572-03>
18. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами від 15.06.2011 р. № 720. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2011_06_15/MF11044.html
19. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>
20. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр>
21. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>
22. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 29.12.2017 р. № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>
23. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

Додаткова література

1. Верига Ю.А., Карпенко Г.О., Соболев Г.О., Кулявець Н.О. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: навч. посібник. – 2019. – 272 с.
2. Маргасова В.Г., Акименко О.Ю. Облік на підприємствах малого бізнесу. Конспект лекцій для студентів спеціальностей «Облік і оподаткування» всіх форм навчання. – Чернігів: ЧНТУ, 2018. – 121 с.

3. Марчук У.О., Гуцаленко Л.В., Мельянкova Л.В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: навч. посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 408 с.
4. Дроздова О.Г. Особливості організації обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні // Економіка та суспільство. – 2024. – № 59. – С. 112–120.
5. Музиченко А., Скрипник С., Мельянкova Л. Стандартизація бухгалтерського обліку: вплив на управлінську звітність та порівняльний аналіз // Економіка та суспільство. – 2024. – № 59. – С. 78–85.
6. Гура Н.О., Мельник Т.Г. Облік на підприємствах малого бізнесу: навч. посібник. – Київ: Руна, 2018. – 288 с.
7. Хоча Н.В. Основні підходи до вибору форми організації обліку на малому підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2017. Вип. 14 (ч. 2). – С. 162–166.
8. Хоча Н.В. Перспективи вдосконалення форм фінансової звітності малих підприємств. Бізнес Інформ. 2018. №3. – С. 259–263.
9. Хоча Н.В. Критерії вибору елементів спрощеної системи обліку та звітності малими підприємствами. Економічний аналіз: зб. наук. праць Терноп. нац. екон. ун-ту, 2018. Том 28. № 1. – С. 286–293.
10. Ратинський В.В. Бухгалтерський облік і аналіз: перспективи для малого бізнесу. Економіка та суспільство. 2021. №25. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/243/231>
11. Інструкція зі статистики заробітної плати від 13.01.2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>
12. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
13. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» від 28.10.2003 р. № 601. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>
15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 29.11.1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. № 318. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 р. № 92. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
18. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
19. Порядок обчислення середньої заробітної плати від 08.02.1995 р. № 100. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-п>
20. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України:
<http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік»: <http://www.factor.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua>
8. Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ. Бібліотека ім. Опацої Чере Яноша:
<https://opac3.brff.monguz.hu/uk/search/-/search/clearform>
9. Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАНУ: <http://www.lsl.lviv.ua>
10. Газета «Бухгалтерія»:
<http://www.buhgalteria.com.ua>
11. Видавничий дім «Галицькі контракти»:
<http://www.dtki.com.ua>
12. Український бухгалтерський журнал «Баланс»:
<http://www.balance.ua>
13. Всеукраїнська професійна газета «Все про бухгалтерський облік»: <http://www.vobu.com.ua>